

Pani Beata Musialik
Dyrektor
Wojewódzkiego Szpitala
Neuropsychiatrycznego
im. dr. Emila Cyrana
ul. Grunwaldzka 48
42-700 Lubliniec

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl
powstania.slaskie.pl

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 121 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 711 z późn. zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych (t. jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1331) oraz Regulaminu kontroli podmiotów leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie, stanowiącego załącznik do uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 666/30/VI/2019 z dnia 27.03.2019 r. z późn. zm., pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego przeprowadzili kontrolę w kierowanej przez Panią Jednostce.

Działając na podstawie § 25 rozporządzenia Ministra Zdrowia przedstawiam ustalenia dokonane w trakcie kontroli oraz ocenę skontrolowanej działalności.

I. Dane identyfikacyjne kontroli:

Jednostka kontrolowana: Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. Dr Emila Cyrana w Lublińcu – samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej (dalej: Szpital).

Kierownik jednostki kontrolowanej:

- Pan Henryk Kromołowski – Dyrektor, powołany na stanowisko uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 1705/183/III/2008 z dnia 31.07.2008 r. na czas od 01.08.2008 r. do 30.06.2018 r.,
- Pani Małgorzata Witkowska – p.o. Dyrektor, powołana na stanowisko uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 618/248/V/2018 z dnia 19.03.2018 r. na czas od 20.03.2018 r. do 14.07.2019 r.,
- Pani Beata Musialik – Dyrektor, powołana na stanowisko uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 1532/55/VI/2019 z dnia 10.07.2019 r. od dnia 15.07.2019 r.

Numer kontroli: AU-KN.1711.32.2020

Zakres i okres objęty kontrolą: gospodarka finansowa za lata 2017 – 2020.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę:

Departament Audytu i Kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

Osoby przeprowadzające kontrolę:

- Ilona Misiak – główny specjalista, na podstawie upoważnienia nr 476/AU-KN/2020 z dnia 21.10.2020 r. w dniach od 22.10.2020 r. do 30.11.2020 r.
- Małgorzata Biskup – starszy specjalista, na podstawie upoważnienia nr 477/AU-KN/2020 z dnia 21.10.2020 r. w dniach od 22.10.2020 r. do 30.11.2020 r.

Data rozpoczęcia czynności kontrolnych: 21.10.2020 r.

Data zakończenia czynności kontrolnych: 30.11.2020 r.

Kontrolę wpisano do książki kontroli Szpitala w dniu 21.10.2020 r. pod numerem 9.

Kontrola przeprowadzona została w formie zdalnej. Dyrektor Szpitala złożyła oświadczenie o kompletności i zgodności z oryginałami dokumentów przekazanych kontrolującemu w formie elektronicznej (skany dokumentów).

(dowód: akta kontroli nr 1-6)

II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Kontrola wybranych źródeł przychodów (realizacja przychodów uzyskiwanych poza świadczeniami z NFZ, w tym ustalenie i egzekwowanie należności).

A. Opis stanu faktycznego:

Ogółem przychody Szpitala wynosiły:

- w okresie 01.01.2017 r. - 31.12.2017 r. przychody ogółem: 45.992.709,54 zł,
- w okresie 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r. przychody ogółem: 49.856.234,01 zł,
- w okresie 01.01.2019 r. - 31.12.2019 r. przychody ogółem: 51.154.923,34 zł,
- w okresie 01.01.2020 r. - 30.09.2020 r. przychody ogółem: 37.808.857,16 zł.

W ramach ww. Szpitala uzyskał przychody z najmu i dzierżawy:

- w okresie 01.01.2017 r. - 31.12.2017 r. w kwocie: 1.173.439,23 zł,
- w okresie 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r. w kwocie: 1.118.277,65 zł,
- w okresie 01.01.2019 r. - 31.12.2019 r. w kwocie: 1.127.112,27 zł,
- w okresie 01.01.2020 r. - 30.09.2020 r. w kwocie: 897.251,42 zł.

W toku kontroli weryfikacji poddano wybrane przychody z tytułu najmu i dzierżawy.

W okresie od 01.01.2017 r. do 30.09.2020 r. w Szpitalu obowiązywało 35 umów najmu i dzierżawy.

Ustaień dokonano na podstawie umów zawartych z losowo wybranymi 2 kontrahentami, obowiązującymi w latach 2017-2018 (ograniczenie do lat 2017-2018 wynika z faktu objęcia przez Departament NZ czynnościami kontrolnymi, przeprowadzonymi w 2020 r., umów z lat 2019-2020).

1.1. Umowa nr DZP.2302.02.2016 zawarta w dniu 30.09.2016 r. (zawarta w trybie bezprzetargowym, zgodnie z uchwałą nr 14/2016 z dnia 22.04.2016 r. Rady Społecznej Szpitala oraz uchwałą nr 12136/22/V/2016 z dnia 21.06.2016 r. Zarządu Województwa Śląskiego). Przedmiot umowy: dzierżawa budynku kotłowni oraz węzłów ciepłych wraz z systemem przesyłowym i wyposażeniem. Umowę zawarto na okres 36 miesięcy licząc od 01 października 2016 r. do 30 września 2019 r.

Czynsz i inne opłaty, terminy płatności:

Dzierżawca zobowiązał się płacić Wydzierżawiającemu miesięczny czynsz w kwocie netto 30.000,00 zł, tj. 36.900,00 zł brutto. Oprócz czynszu Dzierżawca uiszczać miał należności za dozór techniczny urządzeń podlegających Urzędowi Dozoru Technicznego oraz należności za dostarczane media: energię elektryczną, zimną wodę, ścieki. Należności za dostarczane media miały być rozliczane na zasadach określonych w odrębnych umowach. Czynsz i opłaty miały być uiszczane w terminie 14 dni od daty otrzymania faktury. Zgodnie z zapisami umowy podwyższono wysokość czynszu w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług ogłaszany przez Prezesa GUS:

- w dniu 18.01.2018 r. zawierając aneks nr 1, zgodnie z którym z dniem 1.02.2018 r. ustalono czynsz w wysokości 30.600,00 zł netto,
- w dniu 31.01.2019 r. zawierając aneks nr 2, zgodnie z którym z dniem 1.01.2019 r. ustalono czynsz w wysokości 31.089,60 zł netto.

Umowy na dostarczane media:

Umowa na dostawę energii elektrycznej zawarta w dniu 1.10.2016 r.

Przedmiot umowy: dostarczanie energii elektrycznej na potrzeby budynku kotłowni i dzierżawionych wymiennikowni w poszczególnych budynkach Szpitala. Termin obowiązywania umowy od 1.10.2016 r. do 30.09.2019 r. Opłaty za zużycie energii elektrycznej, ustalone na podstawie wskazań licznika, miały być uiszczane przez Dzierżawcę w terminie 14 dni od daty doręczenia faktury.

Umowa na dostawę wody i odprowadzanie ścieków zawarta w dniu 1.10.2016 r.

Przedmiot umowy: dostarczanie zimnej wody do budynku kotłowni i dzierżawionych wymiennikowni w pozostałych budynkach oraz odprowadzania ścieków z budynku kotłowni i dzierżawionych wymiennikowni w pozostałych budynkach Szpitala. Termin obowiązywania umowy od 01.10.2016 r. do 30.09.2019 r. Opłaty za dostawę wody i odprowadzanie ścieków, ustalone na podstawie wskazań liczników, miały być uiszczane przez Dzierżawcę w terminie 14 dni od wystawienia faktury.

Szczegółowej analizie poddano realizację ww. umowy w: marcu 2017 r., maju 2018 r. i wrześniu 2019 r.

a) z tytułu dzierżawy **w marcu 2017 r.** Szpital wystawił faktury:

- nr 091/03/017 z dnia 31.03.2017 r. na kwotę brutto 36.900,00 zł (30.000,00 zł netto) za czynsz dzierżawny, termin zapłaty 14.04.2017 r.,
- nr 092/03/2017 z dnia 31.03.2017 r. na kwotę brutto 2.597,20 zł (2.111,54 zł netto), opłata za energię elektryczną i za dystrybucję, termin zapłaty 14.04.2017 r.,
- nr 093/03/2017 z dnia 31.03.2017 r. na kwotę brutto 5,40 zł (5,00 zł netto). Abonament za wodę, termin zapłaty 14.04.2017 r.,
- nr 100/03/2017 z dnia 31.03.2017 r. na kwotę brutto 615,00 zł (500,00 zł netto) tytułem opłaty za dozór techniczny (badanie urządzeń technicznych), termin zapłaty 14.04.2017 r., oraz notę obciążeniową nr 2/2017 z dnia 31.03.2017 r. kwota 611,09 zł, nota z tytułu ubezpieczenia dzierżawionego budynku kotłowni oraz węzłów cieplnych wraz z systemem przesyłowym i wyposażeniem przez Szpital, kwota miała zostać skompensowana.

Uregulowanie należności nastąpiło w wyniku kompensaty. Dokonano potrącenia ww. należności wystawiając dokument kompensaty nr DER.3221.139.2017 z dnia 19.04.2017 r.;

b) z tytułu dzierżawy **w maju 2018 r.** Szpital wystawił faktury:

- nr 078/05/2018 z dnia 30.05.2018 r. na kwotę brutto 37.638,00 zł (30.600,00 zł netto) za czynsz dzierżawny, termin zapłaty 13.06.2018 r.,
- nr 079/05/2018 z dnia 30.05.2018 r. na kwotę brutto 678,50 zł (551,63 zł netto) zapłata za energię elektryczną i dystrybucję, termin zapłaty 13.06.2018 r.,
- 080/05/2018 z dnia 30.05.2018 r. na kwotę brutto 29,53 zł (27,35 zł netto) za wodę i ścieki, termin zapłaty 13.06.2018 r.

Uregulowanie należności nastąpiło w wyniku kompensaty. Dokonano potrącenia ww. należności wystawiając dokument kompensaty nr DER.3221.182.2018 z dnia 20.06.2018 r.;

c) z tytułu dzierżawy **we wrześniu 2019 r.** Szpital wystawił faktury:

- nr 091/09/2019 z dnia 30.09.2019 r. na kwotę brutto 38.240,21 zł (31.089,60 zł netto) zapłata za czynsz dzierżawny, termin zapłaty 14.10.2019 r.,
- nr 092/09/2019 r. z dnia 30.09.2019 r. na kwotę brutto 958,13 zł (778,97 zł netto) za energię elektryczną i dystrybucję, termin zapłaty 14.10.2019 r.,
- nr 93/09/2019 z dnia 30.09.2019 r. na kwotę brutto 22,14 zł (20,50 zł netto), zapłata za wodę i ścieki, termin zapłaty 14.10.2019 r.

Uregulowanie należności nastąpiło w wyniku kompensaty. Dokonano potrącenia ww. należności wystawiając dokument kompensaty nr DER.3221.422,2019 z dnia 21.10.2019 r.

1.2. Umowa najmu garażu nr 28 zawarta w dniu 29.06.2018 r. (zawarta w trybie bezprzetargowym w oparciu o uchwałę nr 32/2017 Rady Społecznej Szpitala z dnia 15.12.2017 r.). Przedmiot umowy: najem garażu o powierzchni 24,78 m² celem przechowywania samochodu lub innych pojazdów. Umowa zawarta na okres 1.07.2018 r. do 30.11.2020 r.

Czynsz, terminy płatności:

Najemca zobowiązał się płacić Wynajmującemu czynsz w kwocie netto 130,15 zł, tj. 160,08 zł brutto. Czynsz miał być uiszczany przez Najemcę do 15-go każdego miesiąca po miesiącu użytkowania przedmiotu najmu, przelewem na rachunek bankowy lub gotówką w kasie Szpitala.

W dniu 31.01.2019 r. do umowy zawarto aneks nr 1/2019, zgodnie z którym z dniem 1.01.2019 r. podwyższono wysokość czynszu o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszony przez Prezesa GUS. Odtąd czynsz wyniósł netto 132,24 zł. Aneksem nr 1/2020 z dnia 17.01.2020 r., w oparciu o ww. wskaźnik, z dniem 1.01.2020 r. ponownie podwyższono stawkę czynszu. Po zmianie czynsz miał wynosić 135,28 zł netto.

Szczegółowej analizie poddano realizację umowy w: październiku 2018 r., lipcu 2019 r. oraz kwietniu 2020 r.

Szpital wystawił w tym okresie następujące faktury:

- nr 059/10/2018 z dnia 31.10.2018 r. na kwotę brutto 160,08 zł (130,15 zł netto) z terminem zapłaty 15.11.2018 r. Zapłacona w dniu 10.10.2018 r. (transakcja nr 97201972173),
 - nr 061/07/2019 z dnia 31.07.2019 r. na kwotę brutto 162,66 zł (132,24 zł netto) z terminem zapłaty 15.08.2019 r. Zapłacona w dniu 10.07.2019 r. (transakcja nr 97201926779),
 - nr 046/04/2020 z dnia 30.04.2020 r. na kwotę brutto 166,39 zł (135,28 zł netto) z terminem zapłaty 15.05.2020 r. Zapłacona w dniu 10.04.2020 r. (transakcja nr 97203386173).
- Wszystkie ww. faktury zapłacone zostały w terminie.

(dowód: akta kontroli nr 6-7)

B. Ustalone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono

C. Ocena cząstkowa: pozytywna.

2. Wybrane źródła kosztów

A. Opis stanu faktycznego:

2.1. Ogólne koszty Szpitala wyniosły:

- w okresie 01.01.2017 r. - 31.12.2017 r. koszty ogółem: 44.302.074,24 zł,
- w okresie 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r. koszty ogółem: 49.167.806,62 zł,
- w okresie 01.01.2019 r. - 31.12.2019 r. koszty ogółem: 53.523.354,14 zł,
- w okresie 01.01.2020 r. - 30.09.2020 r. koszty ogółem: 43.520.454,11 zł.

W poszczególnych grupach rodzajowych koszty kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2019 r.	30.09.2020 r.
Koszty działalności operacyjnej w tym:	44.302.074,24	49.167.806,62	53.523.354,14	43.520.454,11
Amortyzacja	2.280.308,90	1.841.536,58	1.759.291,46	1.400.525,49
Zużycie materiałów i energii	3.884.546,19	4.228.484,26	4.016.932,37	3.853.649,43
Usługi obce	6.273.923,40	7.179.075,44	7.641.299,94	6.125.093,84
Podatki i opłaty	364.889,07	381.368,87	377.301,48	425.821,92
Wynagrodzenia	25.577.206,99	29.068.999,17	32.613.984,49	25.689.362,68
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5.691.136,69	6.271.233,21	6.908.875,82	5.909.935,02
Pozostałe koszty rodzajowe	229.851,50	197.109,09	205.668,58	116.065,73
Wartość sprzedanych towarów i usług	211,50	-	-	-

W toku kontroli weryfikacji poddano koszty ponoszone przez Szpital z tytułu zakupu usług i dostaw (usługi obce stanowiące drugą, po wynagrodzeniach, najwyższą pozycję kosztów).

Szczegółowej analizie poddano wybrane zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług (na podstawie salda Ma konta 200 i salda Ma konta 201).

Terminowość regulowania zobowiązań sprawdzono na losowo wybranej próbie 22 kontrahentów o numerach: D1159, D0311, D0609, D0690, D0312, D1580, D1364, D1094, D0151, D0926, D0638, D01606, D0782, D0121, D0575, D1099, D0150, D1682, D0197, D0530, D0193, D0578 oraz 31 faktur zakupowych (losowo wybranych) wystawionych w latach 2018 - 2020 z tytułu m.in. zakupu: artykułów przemysłowych, posiłków dla pacjentów, serwisu oprogramowania, opinii technicznej instalacji wentylacji mechanicznej w kuchni, usług zdrowotnych, gazu, usług pralniczych, usług szkoleniowych pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej, nadzoru autorskiego oprogramowania komputerowego InfoMedica/AMMS, sprzętu komputerowego, sprzętu medycznego, badań medycznych, usługi budowlanej, usługi pełnienia funkcji IOD, usług pocztowych.

W wyniku kontroli ustalono, że przedstawione do kontroli faktury:

- spełniały wymogi prawidłowego dowodu księgowego, określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- posiadały opis świadczący o dokonaniu kontroli wydatku pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzenie do wypłaty,
- posiadały potwierdzenie daty wpływu do jednostki,
- zawierały adnotację o podstawie prawnej stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej ustawą PZP,
- zostały uregulowane terminowo.

2.2. W trakcie kontroli weryfikacji poddano także wyniki finansowe osiągnięte przez Szpital, które w poszczególnych latach kształtowały się następująco:

w okresie 01.01.2017 r.- 31.12.2017 r. zysk w wysokości 3.417.637,87 zł,

w okresie 01.01.2018 r.- 31.12.2018 r. zysk w wysokości 1.141.345,86 zł,

w okresie 01.01.2019 r.- 31.12.2019 r. strata w wysokości 2.013.108,43 zł.

W związku z wykazaniem w 2019 roku straty poproszono Dyrektora Szpitala o wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji. Zgodnie z przedstawionym wyjaśnieniem: „(...) *Główną przyczyną wzrostu kosztów były wynagrodzenia (wartość wynagrodzeń w stosunku do poprzedniego okresu wzrosła o kwotę 3.544.985,32 zł) w związku z realizacją rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 roku w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej,*

ustawy z 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw. Ponadto wpływ na powyższy wzrost miała również zmiana rozporządzenia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Zmiana ta dotyczyła konieczności realizacji nowych (dodatkowych) wymogów w zakresie zatrudnienia psychoterapeutów i specjalistów psychoterapii uzależnień w oddziałach psychiatrii sądowej (...)”.

Uchwałą nr 1539/147/VI/2020 z dnia 15.07.2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego zatwierdził roczne sprawozdanie finansowe Szpitala za 2019 rok wykazujące stratę netto w wysokości 2.013.108,43 zł. Dyrektor Szpitala została zobowiązana do przedstawienia programu naprawczego podmiotu leczniczego na lata 2020-2022. Uchwałą nr 2893/194/VI/2020 z dnia 09.12.2020 r. Zarząd Województwa Śląskiego zatwierdził program naprawczy Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego im. dr Emila Cyrana w Lublińcu.

(dowód: akta kontroli nr 7 i 8)

B. Ustalone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono

C. Ocena częściowa: pozytywna

3. Prawdliwość udzielania zamówień publicznych.

A. Opis stanu faktycznego:

Szczegółowej kontroli podano dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, do których zastosowanie miała ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: PZP), o wartości przekraczającej 1 mln zł, w tym jedno postępowanie przeprowadzone w trybie niekonkurencyjnym (zamówienie udzielone w trybie z wolnej ręki).

1) Usługa gastronomiczna w zakresie przygotowania i dostarczania posiłków całodziennych dla pacjentów Szpitala z wykorzystaniem dzierżawy kuchni szpitalnej wraz z wyposażeniem (postępowanie nr AZP.382.05.2018)

Postępowanie prowadzone było w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie art. 39 i następnych ustawy PZP w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania, tj. w dniu 21.07.2018 r. (t. jedn.: Dz. U z 2017 r. poz.1579 z późn. zm.). Wartość szacunkowa zamówienia ustalona została na kwotę 9.569.416,85 zł netto, co stanowiło równowartość 2.219.406,93 euro. Postępowanie prowadzone było w oparciu o procedury obowiązujące dla zamówień o wartości równej lub przekraczającej kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP. W wyniku jego rozstrzygnięcia zamówienia udzielono firmie Impel Catering Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą we Wrocławiu, zawierając w dniu 28.09.2018 r. umowę na kwotę 10.799.479,55 zł brutto. Przedmiotowa umowa obowiązuje w okresie od 1.10.2018 r. do 30.09.2021 r.

2) Nadzór autorski oprogramowania komputerowego InfoMedica/AMMS (postępowanie nr AZP.382.08.2019)

Przedmiotowe postępowanie prowadzone było w trybie zamówienia z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. „b” ustawy PZP w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania, tj. w dniu 17.05.2019 r. (t. jedn.: Dz. U z 2018 r. poz.1986 z późn. zm.). Wartość szacunkowa zamówienia ustalona została na kwotę 856.800,00 zł netto, co stanowiło równowartość 198.715,12 euro. Postępowanie prowadzone było w oparciu o procedury obowiązujące dla zamówień o wartości nieprzekraczającej kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy PZP. W wyniku jego rozstrzygnięcia zamówienia udzielono firmie Asseco Poland S.A. z siedzibą w Rzeszowie, zawierając w dniu 23.05.2019 r. umowę nr AZP.381.11.2019 na kwotę 1.001.170,80 zł

brutto (813.960,00 zł netto). Przedmiotowa umowa obowiązuje w okresie od 1.06.2019 r. do 31.05.2022 r. To kolejna umowa, jaką Zamawiający zawarł z Asseco Poland S.A. na świadczenie usługi nadzoru autorskiego nad oprogramowaniem komputerowym InfoMedica/AMMS. Poprzednia zawarta została w dniu 13.06.2016 r. na okres 3 lat, jej wartość wyniosła 814.352,25 zł brutto. Również w tym przypadku wyboru wykonawcy dokonano w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. „b” ustawy PZP.

Szczegółowy opis przebiegu ww. postępowań zawierają akta kontroli.

(dowód: akta kontroli nr 9-23)

B. Ustalone nieprawidłowości/uchybień (przyczyny, zakres, skutki):

W zakresie postępowania dotyczącego objęcia nadzorem autorskim oprogramowania komputerowego InfoMedica/AMMS

- 1) Naruszenie art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. „b” ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. PZP, obowiązującej w dniu wszczęcia postępowania, poprzez udzielenie zamówienia w przedmiocie świadczenia usług nadzoru autorskiego dla oprogramowania komputerowego InfoMedica/AMMS w trybie z wolnej ręki, jako jednemu wykonawcy z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych wynikających z odrębnych przepisów, pomimo faktycznego braku spełnienia przesłanek warunkujących udzielenie zamówienia w tym trybie.

W toku prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia wykonawca (Asseco Poland S.A.) złożył oświadczenie, z którego wynika, że: „(...) jest wyłącznym podmiotem autorskich praw majątkowych do systemu informatycznego „InfoMedica”, co pozwala Asseco Poland S.A., jako jednemu podmiotowi autorskich praw majątkowych, na wykonanie usług nadzoru autorskiego nad systemem informatycznym „InfoMedica” oraz na udzielanie licencji na korzystanie z poszczególnych modułów tego systemu”. Tożsame oświadczenie Asseco Poland S.A. złożyła w odniesieniu do systemu informatycznego „AMMS”. Oba oświadczenia posłużyły jako uzasadnienie wyboru trybu postępowania, wykazane w pkt. 4-tym protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki, gdzie zamawiający dodatkowo argumentował, że: „(...) Wykonanie usługi nadzoru autorskiego wiąże się bezpośrednio z ingerencją w całe oprogramowanie, w tym również w kody źródłowe oprogramowania, dlatego spółka Asseco Poland, jako jedyny właściciel majątkowych praw autorskich jest jedynym wykonawcą, który może wykonać niniejsze zamówienie”. Jedną z przesłanek udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki, o której mowa w art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. „b” ustawy PZP, jest obiektywna możliwość udzielenia zamówienia, m.in. na usługi, jeżeli mogą być one świadczone tylko przez jednego wykonawcę w związku z ochroną praw wyłącznych wynikającą z odrębnych przepisów, jeżeli nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub rozwiązanie zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem celowego zawężenia parametrów zamówienia. Do kategorii praw wyłącznych zaliczane są m.in. prawa autorskie określone w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. jedn.: Dz. U z 2018 r. poz. 1191 z późn. zm., publikator ustawy obowiązującej w dniu udzielenia zamówienia).

Zgodnie z art. 74 ust. 4 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, autorskie prawa majątkowe do programu komputerowego obejmują prawo do: 1. zwielokrotnienia (w tym wprowadzenia do pamięci komputera), 2. wprowadzania zmian do oprogramowania, oraz 3. rozpowszechniania oprogramowania, w tym użyczenia lub najmu programu lub jego kopii. Jednakże art. 75 ust. 1 tej ustawy wyraźnie stanowi, iż czynności zwielokrotnienia programu i jego zmiany nie wymagają zgody autora programu (uprawnionego) jeżeli są niezbędne do korzystania z programu komputerowego zgodnie z jego przeznaczeniem, w tym do poprawiania błędów przez osobę, która legalnie weszła w jego posiadanie. Zgoda taka może być wymagana tylko jeżeli tak stanowi umowa między kontrahentami. Z art. 75 ust. 1 wynika zatem, że legalny dysponent programu może bez zgody podmiotu mającego prawa autorskie do programu komputerowego dokonywać m.in. czynności poprawiania błędów w zakresie, w jakim jest to niezbędne do korzystania z programu.

W przypadku autorskich praw majątkowych do programu komputerowego ustawodawca ograniczył te prawa wyłączając w zasadzie całkowicie prawo twórców do nadzoru prawno-autorskiego. Ponadto zezwolił właścicielom legalnych kopii na ingerencję w kod programów koniecznych do osiągnięcia współdziałania z innymi programami lub sprzętem, a także samodzielnej naprawy dostrzeżonych błędów, jednak bez prawa rozpowszechniania tak powstałych utworów zależnych. Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie stwierdzono, że:

- przedmiotem kontrolowanej umowy nr AZP.381.11.2019 dotyczącej objęcia nadzorem autorskim oprogramowania komputerowego InfoMedica/AMMS jest udostępnianie poprawek do oprogramowania aplikacyjnego InfoMedica/AMMS, w przypadku stwierdzenia przez zamawiającego błędu oprogramowania aplikacyjnego (nie spowodowanego przez zamawiającego powtarzalnego działania oprogramowania aplikacyjnego, w tym samym miejscu programu, prowadzącego w każdym przypadku do otrzymania błędnych wyników jego działania), tzw. błędu krytycznego i zwykłego,
- w umowie licencyjnej zawartej do umowy nr DZP.381.02.2015, w pkt. dotyczącym zobowiązań licencjobiorcy wskazano, że: *„Licencjobiorca nie ma prawa do dokonywania modyfikacji, zmian układu czy jakichkolwiek zmian w Modułach Oprogramowania Aplikacyjnego, z wyjątkiem realizacji praw Licencjobiorcy przyznanych bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa. Zmodyfikowane przez Licencjobiorcę Moduły Oprogramowania Aplikacyjnego, w zakresie w jakim zostały zmodyfikowane, nie są objęte gwarancyjnym nadzorem autorskim Licencjodawcy”* (na podstawie umowy nr DZP.381.02.2015 zawartej w dniu 20.02.2015 r. pomiędzy Szpitalem a konsorcjum firm: Asseco Poland S.A. z siedzibą w Rzeszowie i Info-Lider Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, Szpital nabył uprawnienia do korzystania z ww. oprogramowania. Przebieg postępowania, w wyniku którego zawarto ww. umowę, jak i sama umowa nie były przedmiotem kontroli),
- w § 9 ust. 4 umowy nr DZP.381.02.2015 wykonawca zamówienia zobowiązał się do świadczenia usługi serwisowej wraz z nadzorem autorskim i asystą techniczną przez okres 12 miesięcy od daty całkowitego zakończenia realizacji przedmiotu umowy (15.06.2015 r.). W ramach tych czynności wykonawca został zobowiązany m.in. do udostępnienia poprawek do „Zintegrowanego systemu medycznego” w przypadku stwierdzenia jego błędnego działania. Jednocześnie jak wynika z § 9 ust. 2 ppkt c i ust. 3 umowy nr DZP.381.02.2015 wykonawca udzielił zamawiającemu gwarancji na wdrożony „Zintegrowany system medyczny” przez minimalny okres 60 miesięcy od daty podpisania bez uwag protokołu odbioru końcowego przedmiotu zamówienia. W ramach tej gwarancji wykonawca zapewnił jedynie możliwość wykupienia przez zamawiającego obsługi serwisowej, nadzoru autorskiego, asysty technicznej oraz aktualizacji oprogramowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przez okres 60 miesięcy od daty podpisania protokołu odbioru końcowego. Zamawiający nie zdecydował o zagwarantowaniu nadzoru autorskiego przez cały okres korzystania z oprogramowania lub przynajmniej przez okres trwania gwarancji. W tym przypadku podkreślenia wymaga również fakt, że umowa nr DZP.381.02.2015 współfinansowana była ze środków unijnych. Decyzja zamawiającego o ograniczeniu okresu obowiązkowego świadczenia nadzoru autorskiego przez wykonawcę (do 12 miesięcy) warunkuje konieczność zawierania kolejnych umów (pierwsza odrębna umowa na nadzór autorski zawarta została w 2016 r.) i ponoszenia z tego tytułu samodzielnie dodatkowych kosztów,
- w zamówieniu „podstawowym” na zakup usługi pn. „Uruchomienie publicznych usług świadczonych drogą elektroniczną” (w wyniku którego zawarto umowę nr DZP.381.02.2015), przeprowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, postanowienia umowy nie zabezpieczyły prawa zamawiającego do swobodnej rozbudowy i modyfikacji systemu (m.in. przeniesienia autorskich praw majątkowych do zakupywanego systemu, łącznie z prawem do modyfikacji oprogramowania, jego kodów źródłowych bądź ustalenia warunków gwarancji tak, by nie ograniczały one uprawnień zamawiającego do wprowadzania modyfikacji oprogramowania, jego kodów źródłowych niezależnie od pierwotnego wykonawcy). Na konieczność zabezpieczenia uprawnień zamawiającego w związku z zakupem systemów informatycznych oraz niemożność udzielenia zamówienia konkretnemu wykonawcy, z uwagi na ochronę praw wyłącznych

z przyczyn leżących po stronie zamawiającego wskazują rekomendacje wydane w tym zakresie przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych („Rekomendacje Prezesa UZP – Udzielanie zamówień na systemy informatyczne oraz dostawę zestawów komputerowych”, 2011 r.).

Art. 67 ust. 1 pkt 1 lit. „b” ustawy PZP nie uprawnia do nabycia w trybie z wolnej ręki każdego dzieła, z którym są związane czyjeś prawa autorskie. W tym przypadku zamawiający jest zobowiązany wykazać dodatkowo, iż na rynku nie istnieją rozwiązania równoważne, które odpowiadałyby potrzebom zamawiającego. Brak wykazania wszystkich przesłanek ostatecznie uniemożliwia zamawiającemu skorzystanie z trybu zamówienia z wolnej ręki, który może być stosowany wyłącznie w sytuacjach szczególnych, zależnych od czynników zewnętrznych (niezależnych od zamawiającego).

W świetle art. 75 ust. 1 w związku z art. 74 ust.4 pkt 1 i 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych możliwość samodzielnego poprawiania błędów oprogramowania, wpływających na jego funkcjonalność, przez jego legalnego nabywcę jest uprawnieniem ustawowym zamawiającego.

Stwierdzony stan prawny i faktyczny sprawy, w tym zapisy zawartej umowy licencyjnej, nie wykluczają możliwości zastosowania w tym przypadku rozwiązania zastępczego wynikającego z ww. przepisów. Zamawiający nie wykazał również, że odmienny, od przyjętego, sposób realizacji tego zamówienia przekracza jego możliwości.

Fakt, iż zamawiający udzielił tego zamówienia dotychczasowemu wykonawcy w trybie z wolnej ręki ze względu na posiadanie przez niego praw wyłącznych, w ocenie Zespołu kontrolującego wynika z jego własnych zaniechań na etapie realizacji zamówienia na zakup oprogramowania. Zamawiający musi przewidywać skutki podjętych lub zaniechanych działań, a niedochowanie wymaganej staranności nie może być uznane za obiektywną przyczynę uzasadniającą konieczność zastosowania trybów niekonkurencyjnych podczas udzielania kolejnych zamówień publicznych.

Jak wynika z ww. rekomendacji Prezesa UZP: „ (...) zamawiający przewidując konieczność prawidłowej eksploatacji i utrzymania oraz możliwość rozbudowy, czy też modyfikacji, dedykowanego dla niego systemu informatycznego powinien objąć zamówieniem podstawowym możliwie najszerszy zakres realizacji, włącznie z utrzymaniem, eksploatacją i ewentualnymi modyfikacjami, bądź też zapewnić sobie taki zakres uprawnień do niego i wiedzy o nim, który będzie mu pozwalał na udzielenie takiego zamówienia bez zgody pierwotnego wykonawcy systemu, a więc w jednym z trybów konkurencyjnych (...) Powoływanie się przez zamawiającego na okoliczności faktyczne mające uzasadnić stosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki w zakresie IT, które jednak wynikają z błędów popełnianych na etapie pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności wskazanych w „Rekomendacjach”, może być traktowane jako obiektywnie nieuzasadnione stosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki”.

- 2) Zamawiający nie dochował należytej staranności opracowując protokół postępowania o udzielenie zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki bez wszystkich wymaganych informacji obrazujących faktyczny przebieg przeprowadzonego postępowania. W pkt 5A.1 oraz pkt 16.2 protokołu funkcja kierownika zamawiającego została przyporządkowana osobie, która w rzeczywistości działała jako pracownik zamawiającego, któremu kierownik zamawiającego powierzył wykonywanie zastrzeżonych dla siebie czynności. Osoba ta złożyła także oświadczenie o bezstronności jako kierownik zamawiającego (dotyczy Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa).

Przyczyny nieprawidłowości/uchybień:

- nieprawidłowa interpretacja przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych,
- brak zabezpieczenia prawa zamawiającego do swobodnej rozbudowy i modyfikacji systemu na etapie udzielenia zamówienia podstawowego na zakup usługi pn. „Uruchomienie publicznych usług świadczonych drogą elektroniczną”,
- brak wystarczającej staranności w zakresie sporządzania dokumentu potwierdzającego przebieg postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Skutki nieprawidłowości/uchybień:

- dokonanie wyboru wykonawcy zamówienia z naruszeniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych (postępowanie nr AZP.382.08.2019). Stwierdzona nieprawidłowość nosi znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o której mowa w art. 17 ust. 1b pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- ponoszenie w okresie użytkowania oprogramowania komputerowego InfoMedica/AMMS stałych dodatkowych kosztów związanych z udzielaniem temu samemu wykonawcy zamówień na objęcie nadzorem autorskim ww. oprogramowania (wartość obu umów zawartych dotychczas na sprawowanie nadzoru autorskiego, obowiązujących w okresie od czerwca 2016 r. do maja 2022 r., wyniosła łącznie 1.815.523,05 zł brutto),
- błędne sporządzenie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki.

Imię i nazwisko, stanowisko osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowości /uchybień:

- Pan Marcin Kozak – Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa Szpitala, działający w postępowaniu nr AZP.382.08.2019, jako pracownik zamawiającego, któremu kierownik zamawiającego powierzył zastrzeżone dla siebie czynności, odpowiadający m.in. za zatwierdzenie wyników postępowania oraz udzielenie zamówienia publicznego,
- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, odpowiadająca m.in. za sporządzenie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki.

C. Ocena cząstkowa: negatywna.

4. Wybrane zagadnienia z gospodarowania składnikami majątkowymi.

A. Opis stanu faktycznego:

W toku kontroli weryfikacji poddano 100% zmniejszonej wartości środków trwałych w latach 2017-2018.

4.1. Zmniejszenia wartości środków trwałych w 2017 r.

W 2017 r. odnotowano zmniejszenia wartości środków trwałych o kwotę **3.751.862,02 zł.**

Powyższe dotyczyło:

1) przekazania:

- kiosku o wartości początkowej 25.480,62 zł, który jako zbędny dla działalności statutowej Szpitala, został przekazany do zasobów Województwa Śląskiego. Przedłożona do kontroli dokumentacja przekazania obejmuje: uchwałę Rady Społecznej Szpitala nr 29/2016 z dnia 9.12.2016 r. w sprawie pozytywnego zaopiniowania przekazania środka trwałego, protokół przekazania – przyjęcia środka trwałego PT – 1 z dnia 31.03.2017 r., dokument LT1-00001/2017 wystawiony w dniu 31.03.2017 r.;

2) likwidacji:

- czterech aparatów medycznych:
 - aparat do barwienia odczynników Barwex typ BX-8 o wartości początkowej 1.605,21 zł,
 - aparat Option 2 o wartości początkowej 13.741,56 zł,
 - aparat Ultration D-200 o wartości początkowej 1.649,21 zł,
 - kardiomonitor BM3 Plus/XP o wartości początkowej 12.200,00 zł.

Wystawiono dokumenty LT od nr 00003 do nr 00006 z dnia 03.07.2017 r. Likwidację ww. aparatów medycznych pozytywnie zaopiniowała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 5/2017 z dnia 21.04.2017 r.),

- agregatu pompowego o wartości początkowej 13.399,64 zł. Wystawiono dokument LT0-00002/2017 z dnia 03.07.2017 r. Pozytywną opinię w sprawie likwidacji wydała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 7/2017 z dnia 21.04.2017 r.),

- samochodu ciężarowego Fiat Palio o wartości początkowej 44.500,24 zł. Wystawiono dokument LT0 – 00007/2017 z dnia 01.09.2017 r. Pozytywną opinię w sprawie likwidacji wydała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 8/2017 z dnia 21.04.2017 r.);

3) sprzedaży:

- wyposażenia pralni (32 sztuki środków trwałych) o wartości początkowej na łączną kwotę 3.479.320,54 zł.
Pozytywną opinię w sprawie sprzedaży wyposażenia pralni wydała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 6/2017 z dnia 21.04.2017 r.).
W przypadku składników majątku o wartości początkowej powyżej kwoty 50.000,00 zł (16 sztuk, np. kotły parowe, prasowalnice, suszarka bębnowa, pralnicowirówki, sterylizator) zgodę na sprzedaż wyposażenia pralni wyraził Zarząd Województwa Śląskiego (uchwała nr 1480/206/V/2017 z dnia 18.07.2017 r.).
Do wszystkich 32 składników majątkowych będących wyposażeniem pralni wystawiono dokumenty LT2- 00008/2017 z dnia 01.12.2017 r. od nr pozycji 1 do nr pozycji 32,
- aparatu LOGIQ 3 PRO o wartości początkowej 159.965,00 zł. Wystawiono LT2-00009/2017 z dnia 21.12.2017 r. Pozytywną opinię w sprawie sprzedaży aparatu wydała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 20/2017 z dnia 29.06.2017 r.). Zgoda podmiotu tworzącego na zbycie środka trwałego została wyrażona pismem ZD-NiP.9024.6.16.2017 z dnia 14.08.2017 r.

4.2. Zmniejszenie wartości środków trwałych w 2018 r.

W 2018 r. wystąpiło zmniejszenie wartości środków trwałych o kwotę **320.374,52 zł.**

Powyższa kwota obejmowała wyłącznie **likwidację:**

- dwóch zestawów komputerowych z oprogramowaniem i drukarką o wartości początkowej 4.289,00 zł (pierwszy zestaw) oraz 3.517,02 zł (drugi zestaw).
Likwidację ww. zestawów pozytywnie zaopiniowała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 7/2018 z dnia 27.04.2018 r.). Wystawiono dokumenty LT0-00001/2018 z dnia 15.10.2018 r. nr pozycji 1 i nr pozycji 2,
- wyposażenia kuchni, obejmującego 11 sztuk środków trwałych o łącznej wartości początkowej na kwotę 282.095,00 zł (szafa mroźnicza 1- drzwiowa z agregatem, szafa chłodnicza 1- drzwiowa z agregatem, kotły warzelne, zmywarki, płuczko-obieraczka dwukomorowa).
Likwidację ww. składników majątku pozytywnie zaopiniowała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 5/2018 z dnia 27.04.2018 r.). Zgoda podmiotu tworzącego na zbycie środka trwałego o wartości początkowej powyżej 50.000,00 zł (zmywarka tunelowa taśmowa o wartości początkowej 114.447,00 zł) została wyrażona pismem OR-ZP.2613.33.2018 z dnia 28.06.2018 r. W dniu 15.10.2018 r. wystawiono dokumenty: LT0 – 00002/2018 nr poz. 1 - 2 oraz LT0 – 00003/2018 nr poz.1 – 9,
- defibrylatora Deficard o wartości początkowej 9.638,00 zł. Wystawiono LT0 – 00004/2018 nr poz.1 z dnia 15.10.2018 r. Pozytywną opinię w sprawie likwidacji środka trwałego wydała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 31/2017 z dnia 15.12.2017 r.),
- defibrylatora Deficard Combi II o wartości początkowej 11.335,50 zł. Wystawiono LT0 – 00005/2018 nr poz.1 z dnia 15.10.2018 r. Pozytywną opinię w sprawie likwidacji środka trwałego wydała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 15/2018 z dnia 8.06.2018 r.),
- analizatora hematologicznego ABX Micros o wartości początkowej 9.500,00 zł. Wystawiono LT0 – 00006/2018 nr poz. 1 z dnia 15.10.2018 r. Pozytywną opinię w sprawie likwidacji środka trwałego wydała Rada Społeczna Szpitala (uchwała nr 6/2018 z dnia 27.04.2018 r.).

W wyniku kontroli potwierdzono, że:

- czynność sprzedaży, likwidacji lub przekazania środków trwałych została poprzedzona pozyskaniem pozytywnej opinii Rady Społecznej Szpitala oraz zgody Zarządu Województwa Śląskiego (w przypadku zbycia środka trwałego o wartości początkowej powyżej 50.000,00 zł),
- sprzedaży środków trwałych dokonano z zachowaniem obowiązujących zasad określonych w uchwale Zarządu Województwa Śląskiego nr 1784/277/IV/2013 z dnia 13.08.2013 r. z późn. zm. (zastosowano procedurę otwartą, cena obniżana była o dopuszczalne limity),

- łącznie ze sprzedaży uzyskano 115.900,00 zł (114.050,00 zł wyposażenie pralni, 1.850,00 zł aparat LOGIQ 3 PRO),
- Szpital dysponuje wymaganą dokumentacją związaną ze zbyciem środków trwałych, w tym potwierdzającą przekazanie likwidowanego sprzętu do utylizacji.

(dowód: akta kontroli nr 6, 24-26)

B. Ustalone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono

C. Ocena cząstkowa: pozytywna

5. Inwentaryzacja.

A. Opis stanu faktycznego

5.1. Inwentaryzacja w 2017 r.

Zarządzeniem nr 28/2017 z dnia 12.09.2017 r. Dyrektor Szpitala polecił przeprowadzić inwentaryzację:

- w drodze spisu z natury:
 - produktów leczniczych, wyrobów medycznych znajdujących się w aptece przyszpitalnej,
 - odczynników chemicznych, materiałów diagnostycznych znajdujących się w laboratorium,
 - produktów leczniczych, wyrobów medycznych znajdujących się w apteczkach oddziałowych, pracowniach diagnostycznych, poradniach,
 - zapasów materiałów w magazynie centralnym wg stanu na 30.11.2017 r.,
 - środków pieniężnych, druków ścisłego zarachowania wg stanu na 29.12.2017 r.
- poprzez potwierdzenia sald - ustalenie rozrachunków na dzień bilansowy,
- poprzez weryfikację danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi - weryfikacja sald na 31.10.2017 r.

Do przeprowadzenia inwentaryzacji wyznaczono 4-osobową Komisję inwentaryzacyjną oraz zespoły spisowe (zarządzenie Dyrektora Szpitala nr 29/2017 z dnia 12.09.2017 r.).

W wyniku inwentaryzacji stwierdzono niedobór w wysokości 0,03 zł w polu spisowym „Apteka- leki”.

Po zapoznaniu się z wyjaśnieniem różnicę Komisja uznała jako niezawinioną.

Protokół w sprawie różnic inwentaryzacyjnych nr 371.04.2017 r. sporządzony w dniu 19.01.2018 r. został zatwierdzony przez Dyrektora Szpitala.

Szczegółową analizą objęto inwentaryzację aktywów pieniężnych w kasie oraz odczynników chemicznych i materiałów diagnostycznych w laboratorium.

a) aktywa pieniężne w kasie:

Spis z natury wykazał wartość: 0,00 zł, co było zgodne z saldem konta 100 „Kasa” na koniec 2017 r.

b) laboratorium:

Spis z natury, przeprowadzony w dniu 01.12.2017 r. wykazał stan 14.412,51 zł, co było zgodne z saldem konta 310-13-01 „Materiały diagnostyczne – laboratoryjne” na 30.11.2017 r.

Kontroli poddano wszystkie arkusze spisowe, łącznie 6 sztuk od nr 00031 do nr 00036. Arkusze zawierały wszystkie istotne informacje m.in.: określenie pola spisowego, nazwiska, imiona i podpisy osób materialnie odpowiedzialnych, członków zespołu spisowego, datę i godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia spisu. Osoba materialnie odpowiedzialna złożyła wymagane oświadczenie przed rozpoczęciem spisu oraz po zakończeniu spisu.

5.2. Inwentaryzacja w 2018 r.

Zarządzeniem nr 57/2018 z dnia 28.09.2018 r. Dyrektor Szpitala polecił przeprowadzić inwentaryzację:

- w drodze spisu z natury:
 - produktów leczniczych, wyrobów medycznych znajdujących się w aptece przyszpitalnej,
 - odczynników chemicznych, materiałów diagnostycznych znajdujących się w laboratorium,
 - zapasów materiałów w magazynie centralnym wg stanu na 30.11.2018 r.,

- produktów leczniczych, wyrobów medycznych znajdujących się w apteczkach oddziałowych, pracowniach diagnostycznych, poradniach,
 - środków pieniężnych, druków ścisłego zarachowania wg stanu na 31.12.2018 r.,
 - niskocennych przedmiotów w użytkowaniu (bielizna, pościel, sprzęt kwaterunkowo-gospodarczy, sanitarny, techniczny) znajdujących się w oddziałach szpitalnych i pozostałych komórkach Szpitala, w dniach 20.11 – 21.11.2018 r.
 - zbiorów bibliotecznych w znajdujących się w oddziałach szpitalnych i pozostałych komórkach Szpitala, w dniach 19.11 – 23.11.2018 r.,
- poprzez uzgodnienie sald - ustalenie rozrachunków na dzień bilansowy,
- poprzez weryfikację danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi - weryfikację sald na 31.10.2018 r.

Do przeprowadzenia inwentaryzacji wyznaczono 4-osobową Komisję inwentaryzacyjną oraz zespoły spisowe (zarządzenie Dyrektora Szpitala nr 55/2018 z dnia 12.09.2018 r.).

W wyniku inwentaryzacji stwierdzono różnice dotyczące:

1. Apteki centralnej:

nadwyżki ogółem wynoszą 0,23 zł i wynikają z zaokrągleń. Po uwzględnieniu wyjaśnień osoby odpowiedzialnej materialnie, komisja uznała je za pozorne.

2. Niskocennych przedmiotów w użytkowaniu:

w wyniku przeprowadzonego spisu stwierdzono niedobory w łącznej kwocie 8.874,30 zł oraz nadwyżki w łącznej kwocie 7.277,11 zł.

Wykazane niezgodności powstały w wyniku popełnienia błędów przez osoby materialnie odpowiedzialne oraz zespoły spisowe w trakcie wprowadzania ilości inwentarza do arkuszy spisowych. Powstałe niedobory i nadwyżki, po złożeniu wyjaśnień osób odpowiedzialnych materialnie, komisja uznała za różnice pozorne.

3. Zbiorów bibliotecznych:

w wyniku przeprowadzonego spisu z natury za pomocą skontrum ustalono stan zbiorów oraz stwierdzono braki w:

a) księgozbiórze ogólnym – 127 sztuk pozycji książkowych o łącznej wartości 266,55 zł,

b) księgozbiórze medycznym – 20 sztuk pozycji książkowych o łącznej wartości 81,00 zł.

Komisja zgodnie z protokołem zespołu spisowego i po zapoznaniu się z wyjaśnieniami osób odpowiedzialnych materialnie, zaproponowała uznać braki za niezawinione oraz wypisać ze stanu brakujące pozycje, a przypisać na stan łącznie 270 pozycji książkowych (w tym 249 sztuk o wartości 747,00 zł pozyskanych w akcji „zostaw swoją książkę” oraz 21 pozycji o wartości 63,00 zł wpisanych na stan, a nie ujętych wcześniej w księgach) na łączną wartość 810,00 zł.

Protokół w sprawie różnic inwentaryzacyjnych nr 371.07.2018 r. sporządzony w dniu 18.01.2019 r. zatwierdzony został przez Dyrektora Szpitala.

Szczegółową analizą objęto inwentaryzację środków na rachunkach bankowych oraz magazynu centralnego:

a) środki pieniężne na rachunkach bankowych:

Stan ogółem: 24.997.794,14 zł, co dotyczyło:

- środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 37.377,15 zł,

- środków (depozytowych) rachunku bieżącego wartość 1.536.412,39 zł,

- środków na rachunkach rozliczeniowych o wartości ogółem 23.424.004,60 zł,

Ww. środki były zgodne z potwierdzeniami sald.

b) magazyn centralny:

Spisu z natury dokonano w dniu 03.12.2018 r. wg stanu na 30.11.2018 r. Wykazany stan magazynu to 20.496,45 zł.

Różnic ilościowo wartościowych nie stwierdzono. Stany magazynowe były zgodne z saldami poszczególnych subkont na 30.11.2018 r., co potwierdza wydruk z kartoteki konta księgi głównej, sporządzony przy użyciu programu Finansowo-Księgowego firmy Asseco Poland S.A.

Szczegółowej kontroli poddano arkusze spisowe o numerach: 000276, 000277, 000278, 000284, 000285, 000286. Arkusze zawierały wszystkie istotne informacje m.in.: określenie pola spisowego,

nazwiska, imiona i podpisy osób materialnie odpowiedzialnych, członków zespołu spisowego, datę i godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia spisu. Osoby odpowiedzialne materialnie złożyły stosowne oświadczenia przed rozpoczęciem spisu oraz po jego zakończeniu.

5.3. Inwentaryzacja w 2019 r.:

Zarządzeniem nr 52/2019 z dnia 27.09.2019 r. Dyrektor polecił przeprowadzić inwentaryzację:

- w drodze spisu z natury:
 - produktów leczniczych, wyrobów medycznych znajdujących się w aptece przyszpitalnej,
 - odczynników chemicznych, materiałów diagnostycznych znajdujących się w laboratorium,
 - zapasów materiałów w magazynie centralnym, wg stanu na 30.11.2019 r.,
 - produktów leczniczych, wyrobów medycznych znajdujących się w apteczkach oddziałowych, pracowniach diagnostycznych, poradniach,
 - środków pieniężnych w kasie, wg stanu na 31.12.2019 r.,
- poprzez uzgodnienie sald – ustalenie stanu rozrachunków na dzień bilansowy,
- poprzez weryfikację danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi - weryfikację sald na 31.10.2019 r. zgodnie z instrukcją inwentaryzacyjną.

W wyniku inwentaryzacji stwierdzono wystąpienie różnic w polu spisowym:

- „Apteka centralna Szpitala” – nadwyżka w kwocie 0,22 zł,
- „Laboratorium” – niedobór w kwocie 0,02 zł.

Wykazane różnice wynikały ze sposobu przeliczania zaokrągleń i odchyleń przez system informatyczny. Komisja inwentaryzacyjna (powołana zarządzeniem nr 55/2018 z dnia 12.09.2018 r.) uznała je za różnice pozorne. Protokół w sprawie różnic inwentaryzacyjnych nr 371.01.2019 z dnia 17.01.2020 r. zatwierdzony został przez Dyrektora Szpitala.

Szczegółową analizą objęto inwentaryzację środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz produktów leczniczych, wyrobów medycznych w aptecce szpitalnej:

a) środki pieniężne na rachunkach bankowych:

stan ogółem: 22.704.664,81 zł, zł, co dotyczyło:

- środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych o wartości 40.324,16 zł,
- środków (depozytowych) rachunku bieżącego o wartości 1.746.092,40 zł,
- środków na rachunkach rozliczeniowych o wartości ogółem 20.918.248,25 zł,

Ww. środki były zgodne z potwierdzeniami sald.

b) apteka szpitalna:

Spisu z natury dokonano w dniu 02.12.2019 r. według stanu na 30.11.2019 r., wykazany stan to wartość 33.111,59 zł. Saldo konta 310-12- Leki na 30.11.2019 r. wynosiło 33.111,37 zł. Różnica w postaci nadwyżki w wysokości 0,22 zł wynikała ze sposobu przeliczania zaokrągleń i odchyleń przez system informatyczny. Prawidłowa wartość stanu magazynowego na dzień 30.11.2019 r. wynosiła 33.111,37 zł., co jest zgodne z Raportem księgowym: zestawienie przychodów i rozchodów na dzień 29.11.2019 r. Szczegółowej kontroli poddano arkusze spisowe o numerach: 000028, 000029, 000030, 000031, 000032. Arkusze zawierały wszystkie istotne informacje m.in.: określenie pola spisowego, nazwiska, imiona i podpisy osób materialnie odpowiedzialnych, członków zespołu spisowego, datę i godzinę rozpoczęcia oraz zakończenia spisu. Osoby odpowiedzialne złożyły stosowne oświadczenia przed rozpoczęciem spisu oraz po jego zakończeniu.

(dowód: akta kontroli nr 6, 27-30)

B. Ustalone nieprawidłowości (przyczyny, zakres, skutki): nie stwierdzono

C. Ocena cząstkowa: pozytywna.

6. Zagadnienia niebędące przedmiotem oceny

6.1. Realizacja zaleceń pokontrolnych

Ostatnia kontrola planowa w Szpitalu dotyczyła wybranych zagadnień z gospodarki finansowej za lata 2014 – 2016. Zaleceń pokontrolnych nie wydano.

6.2. Realizacja uchwały nr 923/120/VI/2020 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 22.04.2020 r. w sprawie przyjęcia „Standardów zawierania umów cywilnoprawnych z podmiotami zewnętrznymi przez jednostki organizacyjne Województwa Śląskiego” (dalej: Standardy)

Szczegółowej weryfikacji poddano zgodność sprawozdania z wykonania ww. uchwały złożonego przez Dyrektora Szpitala i przekazanego do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w dniu 24.07.2020 r., z rekomendacjami zawartymi w *Standardach* w zakresie:

- 1) dostosowania wewnętrznych procedur dotyczących planowania zamówień publicznych oraz wyboru wykonawcy zamówienia (punkt 3 *Standardów*),
- 2) sposobu przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych (punkt 3 *Standardów*) oraz formułowania warunków umownych (punkty 1-2 *Standardów*).

W przypadku obu badanych zagadnień Dyrektor Szpitala potwierdził w ww. sprawozdaniu fakt wdrożenia wszystkich wymaganych rekomendacji, natomiast w wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

Ad.1)

W Szpitalu obowiązuje procedura udzielania zamówień publicznych do kwoty 30 tys. euro (P-06 – Kontrola zakupów i ocena dostawców. Wersja VII) wprowadzona zarządzeniem Dyrektora Szpitala nr 66/2020 z dnia 23.07.2020 r. Przedmiotowa procedura nie dotyczy zamówień na usługi zdrowotne oraz szkolenia pracowników.

Analiza treści ww. dokumentu potwierdza **wprowadzenie tylko części rekomendacji**, tj.:

- w zakresie rekomendacji nr 3.2 ustalona została wysokość kwoty zamówień o relatywnie niewysokiej wartości w odniesieniu do jednorazowego zakupu, jednak nie wyznaczono zamkniętego katalogu rodzajów zamówień objętych takim postępowaniem,
- z treści przyjętej procedury nie wynika sposób wdrożenia rekomendacji nr:
 - 3.3 (przeprowadzenie analizy zasadności zlecenia usług pod kątem tego, czy nie pokrywają się z zakresem czynności pracowników zatrudnionych w jednostce oraz racjonalności poniesienia kosztów z tytułu zlecenia usług na zewnątrz). Pomimo, że w formularzach wniosków o dokonanie zakupu o wartości 1,5 tys.-14 tys. euro oraz o wartości 14 tys.-30 tys. euro, pkt 4 dotyczy uzasadnienia potrzeby wszczęcia postępowania, w obowiązującej procedurze brakuje odwołania do obligatoryjnych elementów uzasadnienia,
 - 3.7 (sposób określania warunków udziału w postępowaniu). W „Procedurze P-06 – Kontrola zakupów i ocena dostawców” brakuje odniesienia do sposobu formułowania warunków udziału w postępowaniu. W pkt 7 formularza wniosku o udzielenie zamówienia, o wartości 14 tys.-30 tys. euro, wpisywane są inne wymagania zamawiającego, w tym warunki udziału, jakie ma spełnić wykonawca, ale wypełnienie tego punktu następuje „(...) wg uznania składającego wniosek”,
 - 3.10 (w zakresie umieszczania na wniosku o wszczęcie procedury udzielenia zamówienia informacji o proponowanym sposobie wyboru wykonawcy). W przypadku obu wzorów formularzy o udzielenie zamówienia, o wartościach 1,5-14 tys. euro oraz 14-30 tys. euro, brakuje wymaganej informacji o proponowanym sposobie wyboru wykonawcy,
 - 3.12 (obligatoryjne elementy zaproszenia do składania ofert). W „Procedurze P-06 – Kontrola zakupów i ocena dostawców” brakuje odniesienia do sposobu formułowania treści zaproszeń do składania ofert, które kierowane są do wykonawców.

Pozostałe rekomendacje znajdują odzwierciedlenie w przyjętej procedurze udzielania zamówień.

Ad. 2)

Kontrolę w niniejszym zakresie przeprowadzono na podstawie 4 umów zawartych po złożeniu przez Szpital sprawozdania z wykonania *Standardów*. Próbą kontrolną objęto zamówienie na:

- a) świadczenie usług kompleksowego zarządzania projektem pn. „Eliminacja zdrowotnych czynników ryzyka pracowników Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego im. dr. Emila Cyrana w Lublińcu” (postępowanie nr AZP.250.01.10.2020, wszczęte w dniu 21.09.2020 r.). W jego wyniku Szpital zawarł w dniu 9.10.2020 r. umowę nr AZP-09/2020 z firmą IME Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowskich Górach na kwotę 52.000 zł brutto,
- b) dostawę wyrobów medycznych (postępowanie nr AZP.250.01.12.2020, wszczęte w dniu 16.10.2020 r.):
 - część nr 1 (zakup 2.000 szt. fartuchów ochronnych, barierowych, niejałowych). W jego wyniku Szpital zawarł w dniu 28.10.2020 r. umowę nr AZP-11/2020 z firmą Zarys International Group Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Zabrze na kwotę 18.014,40 zł brutto,
 - część nr 2 (zakup 1.500 szt. fartuchów ochronnych, barierowych, jałowych). W jego wyniku Szpital zawarł w dniu 28.10.2020 r. umowę nr AZP-11/2020 z firmą Zarys International Group Sp. z o.o. Sp.k. z siedzibą w Zabrze na kwotę 18.419,40 zł brutto,
 - część nr 5 (zakup 3.000 szt. półmasek filtrujących FFP2). W jego wyniku Szpital zawarł w dniu 28.10.2020 r. umowę nr AZP-14/2020 z Hurtownią Farmaceutyczną MEDIFARM Sp. z o.o. z siedzibą w Tychach na kwotę 43.542,00 zł brutto.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej do kontroli stwierdzono co następuje:

a) w zakresie przebiegu postępowania nr AZP.250.01.10.2020 nie potwierdzono realizacji następujących rekomendacji:

- nr 3.10 oraz nr 3.3 (brak wniosku o wszczęcie zamówienia na zasadach określonych w *Standardach*, tj. bez obligatoryjnego uzasadnienia, bez oszacowania wartości zamówienia przed wszczęciem postępowania),
- nr 3.11 (brak informacji o upublicznieniu zamówienia na stronie internetowej zamawiającego, w tym przypadku wystosowano zaproszenie do wybranych 6-ciu firm),
- nr 3.13 (udzielenie zamówienia wykonawcy, który ostatecznie nie potwierdził spełnienia warunków udziału w postępowaniu. W przedmiotowym postępowaniu obaj wykonawcy ubiegający się o zamówienie nie potwierdzili spełnienia warunków udziału – w przypadku firmy IME Sp. z o.o. wykonawca nie wykazał min. 3-letniego doświadczenia osób realizujących zamówienie, z kolei drugi z wykonawców – DELTA PARTNER Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych z siedzibą w Cieszynie nie przedstawił dowodu opłacenia wymaganej polisy OC).

Zawarta umowa nr AZP-09/2020 co do zasady uwzględnia wszystkie rekomendacje wynikające z punktu 1 *Standardów*. Należy jednak odnotować fakt, że kwota wynagrodzenia wynikająca z zawartej umowy (52.000,00 zł brutto) jest niższa od ceny złożonej oferty (52.100,00 zł brutto). Zgodnie z punktem 1 *Standardów*: „*Deklaracje wykonawcy podlegające badaniu i ocenie na etapie postępowania związanego z wyborem wykonawcy zamówienia (warunki udziału w postępowaniu oraz kryteria oceny ofert) powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniach umownych*”.

W dokumentacji przedłożonej do kontroli brak informacji o ewentualnej zmianie wynagrodzenia wykonawcy. W tym przypadku wartość podpisanej umowy powinna być tożsama z ceną przyjętej oferty. Pismem z dnia 12 sierpnia 2021 r. (znak:D.0810.14.2020, wpływ do UMWŚI w dniu 16 sierpnia 2021 r.) Szpital przekazał dodatkowy dokument pn. „*Notatka z negocjacji*” datowany 7 października 2020 r., z treści którego wynika, że: „*Przed podpisaniem umowy, Zamawiający zwrócił się do wybranego wykonawcy z prośbą o obniżenie ceny ofertowej. Wykonawca w odpowiedzi na prośbę Zamawiającego zgodził się na obniżenie ceny do wysokości 52 000,00 zł brutto (...)*”. Przedmiotowa notatka stanowi wyjaśnienie sytuacji rozbieżności pomiędzy ceną oferty (52.100,00 zł brutto), a ceną wykazaną w zawartej umowie (52.000,00 zł brutto), wykazanej w pkt 6 ppkt. 6.2 Ad.2) wystąpienia pokontrolnego;

b) w zakresie przebiegu postępowania nr AZP.250.01.12.2020 oraz zapisów zawartych w jego wyniku umów nr AZP-11/2020 oraz nr AZP-14/2020 potwierdzono realizację ww. weryfikowanych rekomendacji wynikających ze *Standardów*.

(dowód: akta kontroli nr 31-39)

III. Uwagi

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

1. Wystąpienie pokontrolne posiada 18 stron.
2. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

V. Zalecenia/wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Mając na względzie powyższe ustalenia zalecam:

1. W przypadku udzielania zamówienia, w wyniku którego nabywany jest utwór podlegający ochronie na gruncie prawa autorskiego:
 - a) zabezpieczyć w umowie o korzystaniu z utworu (licencji) taki zakres jego eksploataowania, aby w przypadku konieczności udzielania dalszych zamówień związanych z użytkowaniem utworu, wybór ich wykonawcy odbywał się z zachowaniem zasady konkurencyjności, lub
 - b) zawrzeć umowę o przeniesieniu całości autorskich praw majątkowych do utworu, a także opcjonalnie prawa do wykonywania praw zależnych (w zależności od sposobu dalszego wykorzystywania utworu).
2. Zobowiązać pracowników do dochowania należytej staranności w zakresie sporządzania dokumentacji dotyczącej zamówień, ze szczególnym uwzględnieniem protokołów z przebiegu postępowań, w tym wykazywania w nich prawidłowej informacji na temat osób wykonujących czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania.
3. Dostosować w pełnym zakresie wewnętrzne regulacje dotyczące udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, do wymagań wynikających z obowiązującej wersji dokumentu „*Standardy zawierania umów cywilnoprawnych z podmiotami zewnętrznymi przez jednostki organizacyjne Województwa Śląskiego*”.
4. Przestrzegać procedur wynikających z obowiązującej wersji dokumentu „*Standardy zawierania umów cywilnoprawnych z podmiotami zewnętrznymi przez jednostki organizacyjne Województwa Śląskiego*” podczas organizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Osoba upoważniona przez Zarząd Województwa Śląskiego:

Z upoważnienia Zarządu Województwa Śląskiego
Robert Lipka
Dyrektor Departamentu
Audytu i Kontroli

.....
(podpis osoby upoważnionej przez Zarząd Województwa Śląskiego)

POUCZENIE

Zgodnie z § 25 ust. 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1331) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z § 30 ust. 1 Regulaminu kontroli jednostek organizacyjnych Województwa Śląskiego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 1057/229/VI/2021 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 28 kwietnia 2021 r. - Kierownik jednostki kontrolowanej, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informuje podmiot uprawniony do kontroli o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Dokonano anonimizacji w zakresie danych osobowych zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 2176 z późn. zm.). Osobą dokonującą wyłączenia jawności jest Ilona Misiak.